

Krant voor de Duitse elite

Bezoek aan de 'Frankfurter Allgemeine Zeitung'

Achtergrond - 15 juni 2009

(12 juni 2009) Kwaliteit, onafhankelijkheid, status. De *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (F.A.Z.) heeft dat volop. Het dagblad geldt als een van de beste kranten van Duitsland. In Frankfurt bezocht de Scholierenredactie de F.A.Z. en sprak een van de redacteurs.

De *Frankfurter Allgemeine Zeitung* is het invloedrijkste dagblad van Duitsland. De lezers zijn vooral oudere hoog opgeleide leden van de intellectuele en economische elite van Duitsland. Volgens een promotiefilmpje dat de F.A.Z. ons liet zien, leest ongeveer 40 procent van alle leidinggevenden in Duitsland de krant.

Deze positie als krant van de elite zorgt ervoor dat de F.A.Z. zowel hoge eisen stelt aan de kwaliteit van haar teksten en berichtgeving als aan haar uiterlijk.

Dr. Reinhard Müller, politiek redacteur bij de F.A.Z., vertelt ons meer over de krant. Zelf had hij nooit gedacht dat hij journalist zou worden. Hij studeerde rechten en promoveerde in 1996. Rond die tijd vroeg een uitgever van de krant hem om politiek redacteur voor de F.A.Z. te worden. En dat terwijl hij toen nog helemaal geen ervaring had met journalistiek.

Vakkennis

Maar de F.A.Z. neemt wel vaker mensen in dienst die wel hebben gestudeerd maar geen journalistieke ervaring hebben, zoals historici, juristen en theologen. De krant vindt het belangrijk dat iemand diepgaande kennis van een bepaald vakgebied heeft. Schrijven kunnen de nieuwe redacteurs ook tijdens het werk leren.

De F.A.Z. wil dat zowel taalkundig als inhoudelijk alles wat in de krant staat, klopt. De lezers zijn zelf zeer hoog opgeleid en merken elke fout direct op.

Müller schrijft als jurist bij de politieke redactie over alles wat met recht te maken heeft. "Het leukste aan mijn werk vind ik dat ik vrij ben zelf te kiezen waar ik over schrijf", vertelt hij. Al heeft ook hij natuurlijk altijd weer met onderwerpen te maken waar hij niet omheen kan.

Op de ochtend dat wij Müller spreken, verbiedt de Duitse rechter bijvoorbeeld het

gebruik van stemcomputers bij de volgende verkiezingen in september.

Afbeeldingen op de voorpagina

In 2007 veranderde de *F.A.Z.* haar lay-out, als reactie op het afnemende aantal abonnees. Vanaf dat moment plaatste de krant elke dag een afbeelding op haar voorpagina. Voor vrijwel alle kranten een normale gang van zaken, maar voor de *F.A.Z.* bijna een revolutie.

Tussen 1949 tot 2007 plaatste de krant alleen een foto op de voorpagina bij heel speciale gebeurtenissen, in totaal slechts 33 keer. Bijvoorbeeld in 2005, toen de Duitser Joseph Ratzinger paus werd. De opmaak zorgde zo voor een zeer serieuze uitstraling. Geen effecten, geen fratsen.

Inmiddels verschijnt er elke dag een afbeelding op de voorpagina. Maar die moet dan wel bijzonder zijn, bijvoorbeeld een ander perspectief op een bepaalde gebeurtenis laten zien. De *F.A.Z.* kiest daarom meestal voor een andere foto dan de andere kranten.

Internet

Naast het veranderen van de lay-out breidt de krant haar internetaanbod uit. De internetuitgave www.faz.net heeft een eigen redactie die nauw met de redactie van de gedrukte krant samenwerkt. Maar teksten aanpassen, bijvoorbeeld korter maken, voor internet, dat doet de *F.A.Z.* niet. "Er is geen fundamenteel verschil tussen het schrijven voor de krant en voor de website", zegt Müller.

Bij internetjournalistiek is volgens hem wel snelheid belangrijker. Maar de *F.A.Z.* verwacht niet dat geprinte krant gaat verdwijnen. Dagbladen zullen het in de toekomst moeilijker krijgen omdat reclame-inkomsten dalen door de economische crisis. Maar omdat mensen altijd van een goede krant bij hun ontbijt blijven houden, blijven de kranten bestaan, is het uitgangspunt van de krant.

Onafhankelijkheid

De *F.A.Z.* heeft niet één hoofdredacteur, maar een groep van vijf uitgevers die samen bepalen wat er in de krant komt te staan. Dat maakt dat de krant een onafhankelijke status heeft. Elke van deze uitgevers is verantwoordelijk voor zijn eigen deel van de krant. Deze machtsverdeling in de eindredactie van een krant is uniek in Duitsland en in de rest van de wereld.

De *F.A.Z.* legt grote nadruk op haar onafhankelijkheid en onpartijdigheid. Zo is het blad niet onderdeel van een groot mediaconcern, zoals bv. de *Bild-Zeitung*, maar behoort toe aan haar eigen stichting.

Frankfurt als vestigingsplaats van de krant is vooral voor het economiekatern handig, omdat de stad het economische centrum van Duitsland is. Politiek en cultureel gezien is Berlijn belangrijker. “Maar de *F.A.Z.*-redactie heeft zo een gezonde afstand tot het politieke centrum in Berlijn”, zegt Müller en dat maakt de onafhankelijkheid van de krant ook weer groter.

Maar ook buiten Frankfurt is de *F.A.Z.* aanwezig. In Berlijn heeft de krant een groot bureau voor de politieke berichtgeving. Daarnaast heeft het dagblad het grootste aantal buitenlandcorrespondenten van alle kranten in Europa.

Eigenschappen van een goede journalist

Onze laatste vraag aan Müller is persoonlijker. Welke eigenschappen heeft een goede journalist volgens hem nodig? “Een levendige interesse in de wereld en in taal”, is zijn antwoord. “Intelligentie is ook belangrijk. Niet zozeer op wiskundig gebied, maar meer dat je snel situaties en samenhangen begrijpt.” Bovendien, zo voegt hij er aan toe, moet een goede journalist goed tegen stress kunnen en voldoende zelfbewustzijn bezitten.

Dus als we aan die punten werken kunnen we misschien ook ooit voor de meest invloedrijke krant van Duitsland schrijven.

[Folke Eikmeier](#) is redacteur van de Scholierenpagina van het Duitslandweb. Hij zit in 6 gymnasium van de Scholengemeenschap [Augustinianum](#) in Eindhoven.

Afbeeldingen:

Duitsland Instituut Amsterdam

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/3483/krant-voor-de-duitse-elite>